

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Mgr. K. K.,** zastoupen Mgr. Tomášem Greplem, advokátem se sídlem Horní náměstí 365/7, Olomouc, proti žalovanému: **policejní prezident**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 6. 2018, č. j. 65 Ad 3/2016 - 103,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 6. 2018, č. j. 65 Ad 3/2016 - 103, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Ředitel Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje (dále jen „krajský ředitel“) rozhodnutím ze dne 14. 12. 2015, č. j. RŘOLK-4/2015, rozhodl podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), o propuštění žalobce ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky, a to pro jednání spočívající v tom, že jako náměstek ředitele Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje pro službu kriminální policie a vyšetřování jednal v rozporu s § 45 odst. 1 písm. b), c) a i) a § 46 odst. 1 zákona o služebním poměru a § 115 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, když jednak z vlastní iniciativy a jednak podle instrukcí Ing. I. K. tomuto muži soustavně, pravidelně, dlouhodobě a záměrně poskytoval informace z celkem devíti trestních řízení (označovaných jako kauza K., kauza K. T., kauza Aquapark a akcie města Olomouc, kauza HC Olomouc, kauza závodiště Lazce – jezdecký areál, kauza VOCABOLARIO I. a II., kauza TESCO SW a kauza Š.), které měly zůstat utajeny. Šlo přitom jak o informace

z trestních řízení vedených službou kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, které získával zejména prostřednictvím svého podřízeného plk. Mgr. R. P., tak i o informace z trestních řízení vedených u jiných policejních útvarů. Tyto informace byly dále zprostředkovány osobám s významným, byť i neformálním politickým či ekonomickým vlivem v Olomouckém kraji, včetně hejtmana kraje, pro jejich potřebu a prospěch. Žalobce tak činil proto, aby se odvděčil za své vlastní setrvání ve funkci náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Tyto skutečnosti zjistil krajský ředitel jednak z usnesení Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování ze dne 14. 10. 2015 o zahájení trestního stíhání pro zločin zneužití pravomoci úřední osoby a zvlášť závažný zločin přijetí úplatku, dále z nahlédnutí do části trestního spisu (zejména šlo o protokoly o průběhu sledování osob a věcí a úřední záznamy o jejich vyhodnocení), z prověrky evidence trestního řízení ve vztahu k příslušným trestním věcem a také z vyjádření Mgr. C., kterého žalobce údajně oslovil s nabídkou možnosti umístění v Generální inspekci bezpečnostních sborů, a z vyjádření kpt. Mgr. H. D., která potvrzovala, že v jednom konkrétním trestním řízení vůči ní postupovali nadřízení nestandardně. Na těchto základech krajský ředitel dospěl k závěru, že žalobce porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky výše uvedených trestných činů, a rozhodl o ukončení jeho služebního poměru dle § 42 odst. 5 písm. a) zákona o služebním poměru dnem doručení tohoto rozhodnutí.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí krajského ředitele odvolání. V rámci odvolacího řízení bylo dokazování doplněno na základě nahlížení do vymezené části spisového materiálu trestního spisu vedeného v trestní věci obviněného žalobce o několik povolení ke sledování osob a věcí a o prodloužení doby povolení tohoto sledování a o datové nosiče obsahující elektronickou podobu protokolu o průběhu sledování, zvukové záznamy a jejich přepis znalcem. Po seznámení s takto doplněným spisovým materiálem zaslal žalobce doplnění odvolání ze dne 22. 6. 2016, v němž popřel, že by se skutky odehrály tak, jak jsou popisovány v jednostranných a účelově desinterpretovaných nepřímých podkladech, neboť ve skutečnosti Ing. K. nesděloval skutečnosti, se kterými se seznámil při plnění úkolů policie nebo v souvislosti s nimi, naopak jednal vždy v rámci své operativní činnosti a ve snaze o získání operativních informací, přičemž právě Ing. K. byl pro něj dlouhodobým zdrojem velmi cenných operativních informací. Požadoval proto, aby byly v odvolacím řízení provedeny přímé důkazy, zejména výslech Ing. K., Mgr. P., MUDr. L., plk. P. atd. Navrhl také, aby byly v odvolacím řízení opatřeny a připojeny celé trestní spisy v jeho věci. Ve vztahu k trestnému činu zneužití pravomoci úřední osoby navrhl také výslech Ing. R. a JUDr. M. a všech svých nadřízených (plk. K., plk. S. a plk. P.). Záznamy opatřené na základě rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě označil za opatřené protiprávně, neboť tento okresní soud nebyl pro dané povolení místně příslušný a z nálezu ze dne 19. 4. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 4/14, plyne, že nemůže být ponecháno na úvaze státního zástupce krajského nebo vrchního státního zastupitelství, ke kterému z okresních soudů ve svém obvodu podá příslušný návrh.

[3] Policejní prezident (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 12. 7. 2016, č. j. PPR-1022-19/ČJ-2016-990131, změnil rozhodnutí krajského ředitele, ovšem pouze v tom ohledu, že částečně upravil popisy vytýkaných skutků v bodě 1 (kauza K.), v bodě 2 (kauza K. T.), v bodě 3 (kauza Aquapark a akcie města Olomouc), v bodě 4 (kauza HC Olomouc),

v bodě 5 (kauza závodiště Lazce – jezdecký areál), v bodě 8 (TESCO SW) a v bodě 9 (kauza Šternberk), aby korespondovaly se zjištěními dostupnými ze spisového materiálu. Popis skutku v bodě 7 (VOCABOLARIO II.) zůstal beze změny, naopak bod 6 (VOCABOLARIO I.) byl z výčtu jednotlivých skutků v napadeném rozhodnutí odstraněn, protože k závěrům, které učinil krajský ředitel, nebyl ve spise dostatek podkladů. Obecně však žalovaný označil za přípustné, že krajský ředitel vycházel zejména z přepisů záznamů ze sledování osob a věcí a podpůrně také z úředních záznamů o výpovědi některých svědků. Žalovaný také připomněl, že služební funkcionář rozhodující o propuštění ze služebního poměru nemusí prokázat skutek v takovém rozsahu, v jakém jsou povinny jej prokázat orgány činné v trestním řízení. Uvedené záznamy jsou přitom důkazy přímými a spolu s některými nepřímými důkazy na sebe navazují a prokazují naplnění skutkové podstaty pro propuštění dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru bez důvodných pochybností. Naopak výslechy svědků navržených žalobcem označil na straně 27 za zcela zbytečné, a to i s ohledem na jejich postavení v předmětných skutcích, kvůli kterým je nelze označit za věrohodné informační zdroje. Nadbytečný je i důkaz všemi předmětnými trestními spisy, stejně jako žalobcem navrhované opatření jeho personálního spisu a vyslechnutí všech jeho nadřízených. Žalovaný také vyloučil, že by Ing. K. a Ing. R. věděli o tom, že jsou vůči žalobci v postavení informátorů, jak uváděl v odvolání, takže to, že jim poskytoval informace z trestních řízení, nelze označit za součást jeho operativní činnosti, ostatně nebyly splněny ani další podmínky pro to, aby o takovou činnost v souladu se zákonem mohlo jít. Informace, které jim žalobce poskytoval, přitom byly podle žalovaného často pravdivé.

II.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), v níž namítal, že se nedopustil jednání, které by mělo znaky trestného činu. Žalobce namítal, že služební funkcionáři se rozhodli sami, nezávisle na orgánech činných v trestním řízení, vyřešit skutkově i právně komplikovaný skutek, z něhož je souběžně obviněn v trestním řízení, této ambici však neodpovídal zcela minimální rozsah jimi prováděného dokazování. Kritizoval, že žalovaný vycházel hlavně z písemných přepisů zvukových záznamů, které měly špatnou technickou kvalitu a vyžadovaly expertní zásahy, přitom skutky, z nichž je obviňován, mají převážně verbální povahu. Žalobce proto navrhoval provedení dalších důkazů, zejména výslech třetích osob, s nimiž měl mluvit, a dalších svědků. Výslech osob, s nimiž měl údajně vytvářet neformální vlivové uskupení, byl nezbytný mimo jiné pro prokázání, zda informace, které jim měl údajně poskytovat, byly pravdivé, zda jim již nebyly dříve známy a jaký byl jejich význam v konkrétním trestním řízení. Stejně tak měly být jako svědci vyslechnuty osoby, jejichž písemně zaznamenaná stanoviska ve formě úředních záznamů byla dalšími podklady pro rozhodování služebních funkcionářů. Žalovaný svým přístupem fakticky eliminoval možnosti jeho procesní obrany. Brojil také proti tomu, že nebyly dokazovány interní akty, na které žalovaný poukazoval při vymezování obsahu operativně pátrací činnosti; proti tomu, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno s vyloučením kontradiktornosti řízení; proti odepření nahlédnutí do části spisu (konkrétně seznámení s návrhem poradní komise žalovaného na znění rozhodnutí o odvolání). Nesouhlasil ani s hmotněprávním posouzením své činnosti, jež údajně naplňovala znaky trestných činů.

[5] Krajský soud rozsudkem ze dne 5. 6. 2018, č. j. 65 Ad 3/2016 - 103, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud zejména poukázal na rozdíl mezi požadavky kladenými na přesvědčivost zdůvodnění při zproštění výkonu služby u příslušníka důvodně podezřelého ze spáchání trestného činu podle § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru a při propuštění příslušníka podle jeho § 42 odst. 1 písm. d).

[6] Krajský soud zdůraznil, že žalobce měl první možnost k uplatnění důkazních návrhů až v odvolacím řízení. Tuto možnost využil a navrhl výslechy konkrétních svědků. Žalovaný ovšem jeho návrh zamítl na základě zdůvodnění, které podle krajského soudu nebylo dostatečné. Žalobce v odvolacím řízení tvrdil, že skutkové okolnosti případu byly dezinterpretovány, přepisy záznamů o sledování osob a věcí neodpovídají skutečnosti a jsou vytrženy z kontextu, přičemž k prokázání tohoto tvrzení navrhl výslech uvedených svědků. Za této situace se proto nemohlo jednat o důkazní návrh nadbytečný, neboť za takový lze označit pouze důkazní návrh směřující k prokázání skutečnosti, která již byla doposud provedenými důkazními prostředky spolehlivě prokázána, nikoliv důkazní návrh směřující k prokázání skutečnosti odlišné od skutkového stavu zjištěného na základě doposud provedených důkazů, tj. k vyvrácení údajně prokázaného skutkového stavu. Provedením navrhovaných důkazů mohly být dosud učiněné závěry žalovaného o skutkovém stavu zpochybněny, resp. přehodnoceny. Typově jde přitom u výslechu svědka o důkazní prostředek, u něhož nelze předem popřít způsobilost prokázat rozhodné skutečnosti. Teprve po provedení tohoto důkazního prostředku mohl žalovaný posoudit jeho věrohodnost a věcnou relevantnost. Žalovaný tedy podle krajského soudu pochybil, pokud ani jednoho z navržených svědků nevyslechl, protože již předem hodnotil věrohodnost a účelovost dané výpovědi. Žalovaný mohl neprovést žalobcem navržený důkaz, avšak zdůvodnění neprovedení každého jednotlivého navrženého výslechu svědka by muselo být v napadeném rozhodnutí přesvědčivě zdůvodněno, což žalovaný neučinil. Odůvodnění žalovaného bylo kusé, žalovaný důvody pro nepřipuštění výslechu všech svědků zobecnil a relativizoval použitím slov *„důkaz výslechem svědků zejména“*, *„nelze označit za zcela věrohodné“*. Konkrétní důvody pro neprovedení důkazu tak z napadeného rozhodnutí nevyplývají, a krajský soud je proto nemohl přezkoumat. Podle krajského soudu žalovaný nebyl oprávněn bez řádného odůvodnění hromadně odmítnout provedení výslechu všech navržených svědků a předjímat, že by byl výslech zbytečný.

[7] Provedeny měly být také důkazy ve vztahu k posouzení porušení povinné mlčenlivosti. Podle krajského soudu pokud žalobce zpochybňoval, že skutečně vyzrazoval informace související s jeho činností jako příslušníka policie, a navrhoval k tomu výslech svědků či důkaz trestními spisy, měl žalovaný přezkoumatelně a přesvědčivě vysvětlit, proč by prokázání těchto tvrzení (tvrzení o poskytování záměrně zkreslených informací či informací již jejich adresátům známých) nebylo pro posouzení věci relevantní. To však žalovaný učinil až ve vyjádření k žalobě.

[8] Krajský soud dále kritizoval postup žalovaného, který nevycházel z úředních záznamů získaných v trestním či jiném řízení, jak umožňuje judikatura Nejvyššího správního soudu, ale tyto záznamy sám vytvořil v řízení o propuštění, protože chtěl od konkrétních osob získat informace týkající se řízení. Takové informace měl ovšem žalovaný získat přímo výslechem svědků, zejména kpt. D.

[9] Z těchto důvodů krajský soud žalobě vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm měl žalovaný přihlédnout také k závěrům uvedeným v rozsudcích Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 16. 9. 2010, č. j. 12 Ksz 1/2010 - 131, ze dne 14. 10. 2011, č. j. 12 Ksz 4/2011 - 122, a ze dne 24. 5. 2017, č. j. 16 Kss 1/2017 - 183.

[10] Zamítl naopak žalobcovy námitky proti neprovedení důkazu trestními spisy, proti údajně nedostatečné konkretizaci podkladů prvostupňového rozhodnutí, proti nepřípustnému způsobu odstraňovaní vad prvostupňového rozhodnutí v řízení odvolacím, proti odepření možnosti seznámení s návrhem poradní komise a proti neprovádění dokazování obsahu interních aktů řízení.

III.

[11] Žalovaný (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[12] Stěžovatel připomněl, že své rozhodnutí opřel o celou řadu důkazů, které si navzájem neodporovaly a prokazovaly skutkový stav bez důvodných pochybností. Naopak k výslechu žalobcem navržených svědků uvedl ve svém rozhodnutí, že by byl zcela zbytečný, neboť je i s ohledem na jejich postavení v předmětných skutcích nelze označit za zcela věrohodné informační zdroje. I podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 4. 1993, č. j. 6 A 81/92 - 30, přitom není třeba provádět důkazy zjevně nepotřebné nebo nadbytečné. Skutkový stav zjistil bez důvodných pochybností, a to na základě objektivních informací, které byly přímo zachyceny v záznamu ze sledování osob a věcí. Těmito záznamy bylo postaveno najisto, že se žalobce s osobami, jejichž výslech posléze navrhoval, sešel a co jim sděloval. Krajský soud tak postavil objektivně zjištěné skutečnosti potvrzující, že se žalobce dopustil zavrženíhodného jednání porušujícího služební slib, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, naroveň subjektivním tvrzením osob, které jsou v trestné činnosti žalobce také osobně zainteresovány. Takový závěr krajského soudu je podle stěžovatele přepjatě formalistický, zvláště za situace, kdy se jedná o závažnou korupční trestnou činnost vysokého policejního důstojníka, která je i obecně považována za obtížně zjistitelnou a prokazatelnou. Korupce spočívá nejčastěji v jednání mezi uplácejícím a upláceným s minimem svědků nebo beze svědků, kde ani jedna ze stran nevystupuje jako poškozená, a proto nelze ani očekávat, že by měla zájem na vyšetřování trestného činu. Obdobně jednoznačně bylo prokázáno i porušení mlčenlivosti ze strany žalobce.

[13] Nejednalo se přitom o situaci, kdy by bylo rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru opřeno pouze o usnesení o zahájení trestního stíhání, což kritizoval Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 Ad 25/2011 - 53, citovaném nyní krajským soudem. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo navíc v projednávaném případě zpracováno kvalitně, rozsáhle a detailně, popisuje jednotlivé podklady, které vedly k zahájení trestního stíhání, a veškeré skutkové okolnosti případu, pročež se žalovaný domnívá, že i samotné usnesení o zahájení trestního stíhání by bylo v projednávaném případě dostatečným podkladem pro propuštění žalobce ze služebního poměru. Aby však stěžovatel nezavdával pochybnost o tomto podkladu, neboť správní soudy nejsou v této

otázce jednotné, nad rámec nezbytného doplnil spisový materiál a obstaral podklady, které vedly k vydání samotného usnesení o zahájení trestního stíhání, a skutečnosti v něm obsažené si ověřil, provedl je a vydal rozhodnutí o propuštění žalobce po provedení vlastní správní úvahy.

[14] Výtku krajského soudu, že navržené svědky nevyslechl, protože již předem hodnotil věrohodnost a účelovost dané výpovědi, označil stěžovatel za absurdní. Bylo by zcela nelogické provádět například výslech svědka Ing. R., který přislíbil žalovanému, že zařídí, aby mu byla poskytnuta ekonomická výhoda v podobě neurčitého peněžního obohacení, jenom proto, aby mohl stěžovatel následně „oficiálně" konstatovat, že výslech nepřinesl žádné informace vedoucí k objasnění či vyvrácení skutkového děje. Stěžovatel připomněl, že skutkový děj je zachycen v rozhovoru mezi navrženým svědkem Ing. R. a žalobcem, který je jako zvukový záznam ze sledování osob a věcí součástí správního spisu.

[15] Stěžovatel dále trval na tom, že úřední záznamy měly čistě podpůrnou funkci, nebyly na nich vystavěny hlavní teze rozhodnutí, ale vedly pouze k dokreslení skutkového stavu, který již byl dostatečně zjištěn. Takovou doplňující povahu měl i úřední záznam kpt. D., a to i z toho důvodu, že kpt. D. by ani nemohla podat svědectví o jednání žalobce, neboť se vyjadřovala pouze k jednání plk. P., které považovala za nestandardní. Úřední záznam tudíž není nositelem stěžejních informací, které by žalobce přímo usvědčovaly ze spáchání jednání, které má znaky trestného činu. Žalobce měl navíc proti těmto úředním záznamům možnost uplatnit námitky, jak požaduje judikatura Nejvyššího správního soudu.

[16] Stěžovatel dále podotkl, že mu není zřejmé, jak by měl přihlédnout k závěrům uvedeným ve vyjmenovaných rozsudcích Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného, na které krajský soud poukázal v závěru svého rozsudku. Stěžovatel si je nastudoval, avšak pro obecnost vyjádření krajského soudu mu není zřejmé, jakým způsobem by měl k závěrům v nich uvedeným přihlédnout, zvlášť když byly vydány v odlišném řízení podle jiného zákona, a to s odlišným účelem. Takový požadavek, který pro něj má představovat závazný právní názor, označil stěžovatel za nepřezkoumatelný, neboť není vyjádřen jednoznačně a srozumitelně.

[17] Stěžovatel také připomněl, že podle zákona o služebním poměru účinného v době vydání rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru bylo nutné příslušníka propustit do dvou měsíců ode dne, kdy nalézací služební funkcionář důvod propuštění zjistil (§ 42 odst. 4 zákona o služebním poměru ve znění účinném v době rozhodování). Krajský ředitel byl svázán velmi krátkou subjektivní lhůtou, neměl čas ani pravomoci, natož prostředky k objasňování jednání tak, jako mají orgány činné v trestním řízení. V případě žalobce se jedná o velmi složitou a rozsáhlou trestnou činnost, do které jsou zainteresováni nejen příslušníci Policie České republiky, ale také významné politické osobnosti. Na řízení ve věcech služebního poměru přitom nejsou kladeny tak přísné požadavky jako na řízení trestní, rozhodnutím o propuštění se nevyslovuje vina a rozhodnutí není svou povahou trestní sankcí, nýbrž personálním opatřením, které má zajistit to, aby náročnou službu v Policii České republiky vykonávaly pouze osoby, které jsou k ní i z morálního hlediska vhodné. Stěžovateli nebylo umožněno získat další podklady, i přesto však provedl vlastní dokazování, ověřil si informace z usnesení o zahájení trestního stíhání a správní úvahou bez důvodných pochybností dospěl k závěru,

že se žalobce dopustil předmětného jednání, které má znaky trestného činu. Z objektivních důkazů, kterými jsou záznamy ze sledování osob a věcí, není dle stěžovatele sporu o tom, že jednání žalobce spočívající v korupčním jednání, ve vyzrazování informací z trestního řízení a jeho ovlivňování z pozice náměstka ředitele útvaru je zavrženíhodné, byl jím porušen služební slib a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Je krajně nežádoucí a rozporné s veřejným zájmem společnosti, aby se žalobce v důsledku vydání napadeného rozsudku vrátil zpět do služebního poměru a opětovně zastával post vysoce postaveného služebního funkcionáře, tj. náměstka ředitele útvaru pro službu kriminální policie a vyšetřování, a to z formalistických důvodů, jež uvedl krajský soud.

[18] Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení. Krom toho požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[19] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval, že jednotlivé body skutku, pro který byl propuštěn ze služebního poměru, byly převážně verbálního charakteru, přičemž stěžovatel vycházel převážně z písemných přepisů odposlechů, jejichž pořízení přinášelo značné technické potíže pro špatnou technickou kvalitu záznamů. Žalobce přitom soustavně popíral jak průběh skutku, tak obsah předmětných záznamů, přičemž zvukové záznamy i jejich písemné přepisy neodpovídají skutečnosti, zčásti jsou vytržené z kontextu a účelově zkreslené. Právě proto navrhoval důkaz obsahem použitých záznamů a výslechem třetích osob, s nimiž měl mluvit. Jejich výslechu přitom nic nebránilo. Stěžovatel ovšem takové dokazování nepovažoval za potřebné a neprovedl je, což svědčí o jeho jednostranném a selektivním přístupu k dokazování. Údajnou nadbytečnost navrhovaných důkazů přitom stěžovatel nemohl založit na tom, že dosavadní důkazy již svědčí o prokazované skutečnosti, a proto není třeba provádět další důkazy. Podle žalobce má navíc výslech svědků k dokazované skutečnosti blíže než písemný přepis. Nelze přitom přijmout stěžovatelův odkaz na „obvyklý charakter korupční trestné činnosti“, jímž lze odůvodnit použití zvláštních metod vyšetřování, ale nikoli odmítnutí metody základní a standardní. Stěžovatelův poukaz na konzistentnost důkazů postrádá smysl v situaci, kdy každý jednotlivý verbální projev je prokazován vždy jen jedním důkazem, totiž jedním záznamem. Apriorní vyloučení svědků z dokazování pro jejich předpokládanou roli v rámci skutku představuje nekorektní argumentaci, tzv. důkazem kruhem: svědek, jehož výslechem má být zpochybněn skutek, je *a priori* znevěrohodňován tím, že figuruje ve zpochybňovaném skutku. Za absurdní označil žalobce výtku neunesení důkazního břemene, když stěžovatel zároveň odmítá provést důkazy jím navržené.

[20] Žalobce se také ztotožnil s krajským soudem v tom, že pokud služební funkcionář považuje za potřebné čerpat z tzv. osobních důkazních prostředků, mají takové osoby status svědků, jejichž výslech nelze obcházet žádostmi o písemné stanovisko v podobě záznamů a podobně. Žalobce také nesouhlasil s tím, jak takto získané důkazy stěžovatel bagatelizoval jako pouze podpůrné. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 87/2014 - 65, publ. pod č. 3426/2016 Sb. NSS, argumentuje stěžovatel zcela zavádějícím způsobem, protože možnost rozhodnout ve věci propuštění ze služebního poměru výlučně na základě usnesení o zahájení trestního stíhání se v něm

vztahuje pouze k prvostupňovému rozhodnutí, kterým se řízení zahajuje, nikoli k rozhodnutí odvolacího orgánu.

[21] Část kasační stížnosti týkající se závazného právního názoru pak žalobce označil ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s. za nepřípustnou, neboť napadený odstavec 51 rozsudku krajského soudu nepředstavuje jeho *ratio decidendi*, takže tato část kasační stížnosti směřuje jen proti důvodům rozhodnutí. Nadto žalobce upozornil na podobnosti mezi kárným řízením, jehož se týkaly citované rozsudky, a řízením o propuštění ze služebního poměru.

[22] Závěrem žalobce odmítl stěžovatelova tvrzení o časové tísni při rozhodování, neboť předmětem napadeného rozsudku bylo primárně rozhodnutí stěžovatele, který měl pro dokazování dostatek času i pravomocí. Ze všech těchto důvodů žalobce navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

V.

[23] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[24] Kasační stížnost je důvodná.

[25] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tu spatřoval stěžovatel v tom, že jej krajský soud v bodě 51 svého rozsudku upozornil na některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného, k nimž by měl při novém projednání věci přihlédnout. Stěžovateli není zřejmé, jak by k nim měl přihlédnout. K tomu Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že nejde o nepřípustnou námitku, jak se domnívá žalobce. Samotný fakt, že stěžovatel polemizuje kromě jiných částí odůvodnění rozsudku krajského soudu i s tou částí odůvodnění, která neměla přímý vliv na výrok rozsudku krajského soudu, nezakládá nepřípustnost této části argumentace ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s.

[26] Jinak však Nejvyšší správní soud uvádí, že ze strany krajského soudu šlo pouze o upozornění na rozhodnutí, která by mohla být pro stěžovatele v dalším řízení inspirativní. Stěžovatel má jistě pravdu, že kárné řízení ve věci státních zástupců a soudců není totožné s řízením o propuštění policisty ze služebního poměru. V rozhodnutích zmiňovaných krajským soudem jsou ovšem především vyjádřeny obecné zásady k použitelnosti důkazu protokoly k záznamům telekomunikačního provozu z odposlechu a zvukovou projekcí záznamů odposlechu, jež byly pořízeny v trestním řízení, a mají být využity při kárném stíhání, zde konkrétně státních zástupců (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2010, č. j. 12 Ksz 1/2010 - 131); k důsledkům pro kárnou odpovědnost samotného nadřízeného státního zástupce, který takto získané odposlechy využije pro podání kárného návrhu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2011, č. j. 12 Ksz 4/2011 - 122); či k právu kárně obviněného navrhovat důkazy v kárném řízení, jakkoli toto řízení (podobně jako řízení o propuštění ze služebního poměru) není řízením o trestním obvinění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 16 Kss 1/2017 - 183). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem, že tato rozhodnutí by mohla být v případě zrušení jeho rozhodnutí, k němuž krajský soud

přikročil, inspirativní i pro stěžovatele, a nelze shledat nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pouze v tom, že na ně stěžovatele upozornil. Tato námitka tedy není důvodná.

[27] Dále Nejvyšší správní soud přikročil k posouzení námitek týkajících se údajné nedostatečnosti dokazování při rozhodování krajského ředitele a stěžovatele o propuštění žalobce ze služebního poměru. Stěžovatelovy námitky směřující do těchto otázek shledal Nejvyšší správní soud důvodnými.

[28] Žalobce byl propuštěn ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 zákona o služebním poměru ve znění účinném do 31. 12. 2017. V tomto ustanovení jsou celkem čtyři důvody obligatorního propuštění příslušníka ze služebního poměru, které souvisejí s činy relevantními i podle trestního práva:
„(1) Příslušník musí být propuštěn, jestliže

a) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně,

b) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,

c) bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání, bylo pravomocně schváleno narovnání nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka,

d) porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru, (...)“

[29] Ke vztahu těchto jednotlivých písmen se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 As 87/2014 - 65, publ. pod č. 3426/2016 Sb. NSS, v jehož bodě 22 připomněl, že pro rozhodnutí dle písmen a) - c) je rozhodnutí vydané v trestním řízení zcela nezbytným předpokladem. Naopak ve vztahu k rozhodování podle písm. d) zdejší soud uvedl: *„Pro naplnění uvedených kumulativně stanovených podmínek propuštění dle citovaného ustanovení tedy jednání příslušníka nemusí být nutně shledáno trestným činem v trestním řízení, ale musí jím být porušen služební slib, být zavrženíhodné, způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru a především mít znaky trestného činu. Použití tohoto ustanovení pro propuštění ze služebního poměru je z hlediska odůvodnění velmi náročné. Kromě dalších podmínek musí služební funkcionář přesvědčivě odůvodnit, že jednání propouštěného příslušníka naplnilo znaky trestného činu, aniž se předpokládá, že má při rozhodnutí k dispozici rozhodnutí o vině v trestním řízení. Je přitom pravděpodobné, že v takových případech, tj. dopustí-li se příslušník jednání vykazujícího znaky trestného činu, bude zároveň s případným propuštěním ze služebního poměru probíhat i trestní řízení. Je však nutné akceptovat, že zákonodárce nezůstal u možnosti propuštění až na základě odsuzujícího rozsudku v trestním řízení (v kombinaci se zproštěním výkonu služby dle § 40 zákona o služebním poměru), ale výslovně zakotvuje i důvod k propuštění ze služebního poměru, který předpokládá rozhodnutí služebního funkcionáře o propuštění před ukončením trestního řízení. V takovém případě je nutnou součástí rozhodnutí o propuštění i posouzení jednání z hlediska naplnění znaků trestného činu služebním funkcionářem. Pokud by tuto úvahu mohl provést pouze soud v*

trestním řízení, § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru by bylo zcela obsoletní a nikdy by prakticky nemohlo být použito. Je tedy nutno akceptovat úmysl zákonodárce postihnout s důsledkem propuštění ze služebního poměru i jednání mající znaky trestného činu, které z jakéhokoliv důvodu nebylo předmětem posouzení v trestním řízení, případně není shledáno trestným činem. Jako příklad lze uvést jednání příslušníka, u něhož je vedení trestního stíhání podmíněno souhlasem poškozené osoby. V případě odvolání souhlasu s trestním stíháním musí být trestní řízení zastaveno, což však neznamená, že služební funkcionář ho neposoudí jako naplňující všechny podmínky § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru je nutno chápat jako možnost služebního funkcionáře autonomně posoudit, zda jednání příslušníka má znaky trestného činu."

[30] Citované ustanovení § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru tedy pamatuje na situace, kdy je řízení o propuštění ze služebního poměru vedeno nezávisle na trestním řízení, a je obzvlášť klíčové v situaci, kdy sice není splněna některá z podmínek pro odsouzení za trestný čin ve smyslu písm. a) a b) nebo pro některý z postupů uvedených v písm. c), nicméně přesto je možno konstatovat, že jednání příslušníka má znaky trestného činu a splňuje i další podmínky písm. d). K takové situaci může dojít například po odvolání souhlasu poškozeného s trestním stíháním nebo z jiných důvodů (například udělení amnestie, milosti, zastavení trestního stíhání pro neúčelnost a podobně). V takových situacích je vedení řízení z důvodu podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru zcela nezastupitelné. To však neznamená, že se služební funkcionář nemůže rozhodnout, že povede toto řízení i zcela paralelně s řízením trestním a že rozhodne o propuštění příslušníka ze služebního poměru ještě předtím, než bude pravomocně ukončeno jeho trestní stíhání, tedy ještě stále v situaci, kdy je možné, že po propuštění příslušníka ze služebního poměru bude následovat pravomocný rozsudek o jeho odsouzení ve smyslu písm. a) nebo b) nebo některé z rozhodnutí, na něž pamatuje písm. c).

[31] Jinak řečeno, pokud má služební funkcionář informace o tom, že proti jemu podřízenému příslušníkovi je vedeno trestní stíhání, má obecně na výběr ze dvou možností: buď vyčká na ukončení trestního stíhání a v závislosti na způsobu jeho ukončení bude postupovat podle toho z písmen § 42 odst. 1 zákona o služebním poměru, které navazuje na konkrétní typ rozhodnutí v trestním řízení; nebo se rozhodne sám rovnou zahájit řízení podle písm. d).

[32] K této volbě Nejvyšší správní soud uvedl v bodech 32 a 33 rozsudku ze dne 14. 9. 2016, č. j. 10 As 61/2015 - 69, publ. pod č. 3496/2016 Sb. NSS: *„Je na uvážení (a zároveň odpovědnosti) služebního funkcionáře, jaký zvolí postup a důvod pro propuštění ze služebního poměru; je však zcela logickým předpokladem, že by měl volit nejpřiléhavější, nejspolehlivější a nejefektivnější možnost, kterou mu § 42 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů nabízí. Je-li při zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru k dispozici pravomocný rozsudek o spáchání úmyslného trestného činu, je zcela namístě vydat rozhodnutí dle § 42 odst. 1 písm. a) tohoto zákona. Existence pravomocného rozsudku vydaného v trestním řízení musí být logicky spolehlivějším předpokladem pro propuštění ze služebního poměru nežli úvaha služebního funkcionáře o splnění podmínek stanovených v § 42 odst. 1 písm. d) téhož zákona. (...)*

Služební funkcionář volí důvod k propuštění dle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů zejména v případech, kdy není v době rozhodování o propuštění ze služebního poměru zřejmé, zda bude pro dané jednání vedeno trestní řízení, případně s jakým výsledkem bude ukončeno. Jedná se například o situace, kdy se jednání propouštěného příslušníka týká blízkých osob, které mohou vzít zpět souhlas s trestním stíháním (až do okamžiku, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě). V takovém případě má služební funkcionář odůvodněné pochybnosti o tom, zda trestní řízení skončí pravomocným rozsudkem o vině a je namístě zvážit náročnější propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. d) tohoto zákona.“

[33] Souhrnně řečeno, postup podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru je namístě zejména tehdy, kdy hrozí, že trestní řízení nebude zahájeno nebo naopak bude ukončeno z důvodů, které nic nemění na tom, že jde o zavrženíhodné jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Postup podle tohoto písmene se nabízí také tehdy, pokud jde o trestný čin, který je snadno a jednoznačně dokazatelný i v řízení o propuštění ze služebního poměru. Žádná z těchto situací v nyní posuzovaném případě nenastala. Krajskému řediteli se tedy nabízela i možnost vyčkat na výsledek trestního stíhání a do té doby zprostit žalobce výkonu služby na dobu, po kterou je žalobce důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu, jak mu umožňuje § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru.

[34] Na druhé straně nelze přehlédnout silné důvody, které svědčily pro to, aby krajský ředitel přikročil přímo k propuštění žalobce ze služebního poměru, aniž by čekal na výsledek trestního řízení. Tímto důvodem je především specifická povaha trestné činnosti, z níž je žalobce obviněn. Tato trestná činnost se totiž týká samého jádra jeho činnosti jako vysoce postaveného policejního důstojníka.

[35] Rozhodnutím nevyčkat na výsledek trestního řízení a paralelně vést řízení o propuštění ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru však byli krajský ředitel a následně stěžovatel postaveni před velmi náročný úkol: sami prokázat, že žalobce porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky výše uvedených trestných činů a je způsobilé ohrozit dobrou pověst Policie České republiky. Tento úkol je o to náročnější, že neměli úplný přístup do žalobcova trestního spisu, nýbrž mohli vycházet pouze z jeho části a že krajský ředitel (nikoli však již stěžovatel jako odvolací orgán, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2010, č. j. 3 Ads 104/2010 - 57) byl ve svém rozhodování vázán dvouměsíční subjektivní lhůtou podle § 42 odst. 4 zákona o služebním poměru.

[36] V tomto řízení měli krajský ředitel a následně stěžovatel dostát požadavkům části dvanácté zákona o služebním poměru a obecným požadavkům na dokazování, které jsou vyjádřeny v judikatuře správních soudů. Zároveň je však třeba připomenout, že při tomto prokazování nemuseli dostát nárokům, které by odpovídaly nárokům samotného trestního řízení, neboť jejich úkolem nebylo přímo posuzovat, zda se žalobce dopustil uvedených trestných činů (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 87/2014 - 65, bod 24) a samo propuštění příslušníka bezpečnostního sboru ze služebního poměru není sankcí „trestního“ charakteru (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, č. j. 7 As 109/2015 - 31). K rozdílům mezi dokazováním v trestním řízení a v řízení o propuštění ze

služebního poměru se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 10. 9. 2013, č. j. 3 Ads 94/2012 - 31: *„Trestní řízení je svázáno mj. přísnými pravidly provádění důkazů s důrazem na právo obviněného (obžalovaného) na obhajobu, ostatně právě tato vada měla v trestním řízení za následek nepoužitelnost obou výslechů a následné zproštění žalobce obžaloby. Správní řízení ve věcech služebního poměru oproti tomu však takovými pravidly provádění důkazů omezeno není.“*

[37] Základní požadavky, které na dokazování v tomto typu řízení klade zákon o služebním poměru, jsou vyjádřeny v jeho § 180 odst. 1, 2 a 4:
„(1) Služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.

(2) Důkazem je vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje.

(...)

(4) Služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.“

[38] Dalším požadavkem je provádění dokazování v souladu s procesními požadavky, včetně řádného vypořádání relevantních důkazních návrhů. Podle krajského soudu krajský ředitel a stěžovatel náročnosti tohoto úkolu nedostáli právě v tomto posledním ohledu. Krajský soud nezpochybnil, že materiálně vzato prokázali žalobcovo jednání rozporné se služební přísahou dostatečně; v některých ohledech nicméně postupovali procesně nesprávně.

[39] První výtka krajského soudu směřovala k tomu, že stěžovatel neprovedl výslech žalobcem navržených svědků. S touto kritikou se Nejvyšší správní soud ztotožňuje pouze částečně. Požadavky na vypořádání důkazních návrhů účastníka řízení shrnul Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 - 48, v němž připomněl, že *„správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Pokud má tedy správní orgán za to, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav, není povinností navržený důkaz provést. Nezáleží však zcela na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnit, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit, a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by bylo rozhodujícímu orgánu dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli a o které opře skutkové závěry a které opomene.“*

[40] Žalobce v doplnění odvolání ze dne 22. 6. 2016 popřel, že by se skutky odehrály tak, jak jsou popisovány v protokolech o průběhu sledování osob a věcí, a navrhl provedení výslechu svědků Ing. K., Mgr. P., MUDr. L., plk. P., JUDr. M. a Ing. R. Jednalo

se zčásti o osoby, jejichž rozhovory byly zaznamenány na záznamech ze sledování osob a věcí, a dále o osoby, o kterých se v záznamech ze sledování osob a věcí hovořilo. Krom toho navrhl také výslech svých nadřízených, totiž plk. K., plk. S. a plk. P. Stěžovatel navrhované důkazy neprovedl, což zdůvodnil následovně: „*Správní orgán důkaz navržený účastníkem řízení provede jen tehdy, pokud má za to, že by mohl přispět k objasnění věci. Pokud shledá, že navržený důkaz není způsobilý vyjasnit účastníkem rozporované okolnosti projednávaného případu, důkazní návrh neprovede. Služební funkcionář a odvolací orgán si v rámci dokazování opatřil mimo jiné záznamy ze sledování osob a věcí, resp. jejich přepisy, celkem z devíti různých schůzek odvolatele s Ing. K. a Ing. R., tři úřední záznamy o vyhodnocení sledování osob a věcí, prověrky z informačního systému ETŘ k předmětným kauzám, vyjádření kpt. D., kpt. F., plk. Z. a kpt. P. Ani jeden z těchto důkazů nezavdal pochybnost o tom, že by některé zjištěné skutečnosti byly nepravdivé. Tyto důkazy jsou spolu v souladu a vzájemně si neodporují. Odvolací orgán je proto přesvědčen, že z těchto přímých a částečně nepřímých a vzájemně na sebe navazujících důkazů byl schopen učinit si úsudek o naplnění skutkové podstaty propuštění podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru bez důvodných pochybností. Důkaz výslechem svědků zejména Ing. K., plk. P., MUDr. L., P. či Ing. R. by byl zcela zbytečný a nad rámec vedeného správního řízení, a to i s ohledem na postavení těchto osob v předmětných skutcích, kvůli kterým nelze tyto osoby označit za zcela věrohodné informační zdroje*“. (zvýraznění provedeno soudem) V řízení před krajským soudem a následně v kasační stížnosti pak stěžovatel vysvětlil, že i bez těchto svědeckých výpovědí byl skutkový stav zjištěn bez důvodných pochybností na základě ostatních důkazů. K výpovědi uvedených svědků naopak uvedl, že by šlo jen o subjektivní tvrzení osob, které jsou v trestné činnosti žalobce také osobně zainteresovány, a že se jedná o závažnou korupční trestnou činnost vysokého policejního důstojníka, která je i obecně považována za obtížně zjistitelnou a prokazatelnou, spočívá nejčastěji v jednání mezi uplácejícím a upláceným s minimem svědků nebo s žádnými svědky, kde ani jedna ze stran nevystupuje jako poškozená, a proto nelze ani očekávat, že by měla zájem na vyšetření trestného činu.

[41] S krajským soudem lze souhlasit v tom, že skutečně nelze odmítnout provést navrhovanou svědeckou výpověď jen proto, že služební funkcionář již předem „odhadne“, jak budou navrhovaní svědci vypovídat, a jejich takto odhadnutou výpověď předem označí za nadbytečnou. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, publ. pod č. 847/2006 Sb. NSS, vysvětlil, že případnou výpověď nelze „*hodnotit jako účelovou pouze na základě toho, že jsou tyto osoby v přátelském vztahu k obviněnému (stěžovateli), aniž byly vůbec vyslechnuty. Jistě je právem správního orgánu hodnotit věrohodnost těchto osob a pravdivost jejich výpovědi i ve světle této nikoli nepodstatné okolnosti, avšak až poté, co jim byla dána příležitost po poučení o jejich právech a povinnostech (jako svědků dle § 35 spr. ř.) skutkový děj vylíčit. Jejich výpovědi by pak podléhaly hodnocení jako jednotlivé důkazy a i v kontextu s ostatními provedenými důkazy (§ 34 odst. 5 spr. ř.). Po výslechu těchto osob jistě není vyloučen závěr, že vypovídaly účelově ve prospěch stěžovatele, ale na základě hodnocení důkazů, jehož výsledek nelze nyní předjímat, může vyplynout i závěr jiný.*“ Podobně v bodě 36 rozsudku ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 Azs 274/2015 - 32, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Správní orgány ani soud nemohou předjímat, co by navržení svědkové vypověděli, ani odmítnout provedení důkazu s tvrzením, že by beztak vypovídali ve prospěch stěžovatele. Výpověď navrženého svědka nelze předem hodnotit jako bezcennou, a proto ji jako*

důkaz neprovést, jen s poukazem na její účelovost pro přátelský nebo jiný blízký vztah účastníka řízení ke svědkovi (...).“

[42] Formulace, kterou stěžovatel ve svém rozhodnutí zvolil, je tedy skutečně nevhodná, neboť předjímání toho, že navržení svědci jsou nevěrohodní a budou vypovídat tak, jak obvykle vypovídají osoby zapojené do určitého typu trestné činnosti, nemůže být důvodem nadbytečnosti navržené výpovědi při dokazování, zda se žalobce dopustil ve spolupráci s některými z nich zavrženíhodného jednání, které má znaky takové trestné činnosti. Zároveň však nelze přehlédnout, že stěžovatel odůvodnil neprovedení navržených svědeckých výpovědí dvěma důvody: jednak touto nevěrohodností navržených svědků a jednak nadbytečností jejich výslechu vzhledem k míře, v jaké byl již skutkový stav prokázán. Zatímco prvý z těchto důvodů je opravdu hoden kritiky, v čemž se lze ztotožnit s krajským soudem, druhý z těchto důvodů neprovedení navržených výslechů svědků podle Nejvyššího správního soudu obstojí.

[43] Stěžovatel má totiž pravdu v tom, že žalobcova činnost ohrožující dobrou pověst Policie České republiky byla pro účely řízení o propuštění ze služebního poměru dostatečně prokázána navzájem se doplňujícími důkazy, jež byly shrnuty výše v rekapitulaci spisu i v právě provedené citaci stěžovatelova rozhodnutí. Žalobce přitom přesvědčivě netvrdil, jak by jím navržené svědecké výpovědi mohly takto zjištěný skutkový stav účinně zpochybnit. Stěžovatel na stranách 2 až 6 a zejména stranách 15 až 23 svého rozhodnutí podrobně rozebral jednotlivé žalobcovy schůzky, jejich místo, čas, účastníky, obsah konverzace, stejně jako další žalobcovu činnost v jednotlivých kauzách, na straně 33 pak dokonce podrobně popsal žalobcem vyzrazené informace. Žalobce přitom naopak nepopíral, že se tyto jednotlivé schůzky uskutečnily či že na nich mluvil s ing. K. a dalšími, nepopíral ani konkrétní obsah konverzace. Jak uvedl stěžovatel na straně 27 a 28 svého rozhodnutí, žalobce pouze navrhl provedení bezpočtu důkazů, aniž by uvedl, jaké konkrétní informace v jeho prospěch by měly dokazovat. Jinak řečeno, žalobce konkrétně nepopíral tyto jasné informace o tom kde, kdy a s kým se sešel, co mu řekl, popřípadě co vyslechl, aniž by na to adekvátně reagoval. Vyjadřoval s nimi pouze obecný nesouhlas, označoval je za nepřesné z důvodu kvality technického záznamu či za vytržené z kontextu.

[44] Krom toho pak v doplnění odvolání uváděl, že na těchto schůzkách ve skutečnosti prováděl operativní činnost v zájmu Policie České republiky, nikoli v zájmu svém či osob, s nimiž měl být zájmově propojen; toto jeho tvrzení ovšem na stranách 31 a 32 svého rozhodnutí stěžovatel podrobně a přesvědčivě vyvrátil poukazem na to, že obsah zachycené konverzace a nedodržení požadovaných procesních a institucionálních postupů jasně prokazují, že o operativní činnost žalobce jít nemohlo a nešlo a že jde pouze o účelové tvrzení. Stěžovatelovo odůvodnění neprovedení výslechů těchto svědků tedy obstojí z hlediska jejich nadbytečnosti, jakkoli tento dostatečný důvod stěžovatel nevhodně doplnil o další důvod v podobě předjímané nedůvěryhodnosti svědků.

[45] Stejně tak bylo nevhodné, pokud se stěžovatel jmenovitě nevypořádal s návrhy na výslech tří dalších svědků, totiž plk. K., plk. S. a plk. P., které zahrnul pouze pod výše zvýrazněné slovo „zejména“. Takové hromadné vypořádání s třemi navrženými svědky ovšem do jisté míry odpovídá způsobu, jakým je žalobce sám navrhl. Zatímco totiž v případě svědků, s nimiž se stěžovatel ve svém rozhodnutí vypořádal jmenovitě, žalobce

alespoň stručně uvedl na straně 5 doplnění svého odvolání, proč je navrhuje vyslechnout; k této trojici nadřízených pouze obecně uvedl na straně 6 tohoto doplnění, že navrhuje: *„K prokázání popěrného stanoviska (...) vyslechnout všechny nadřízené účastníka řízení (plk. K., plk. S., plk. P.).“* Žalobce tak vůbec konkrétně neuvedl, co má být jejich výslechem prokázáno a jak by mohl výslech zpochybnit jinak důkladně zjištěný skutkový stav. Nelze tak spatřovat vadu v tom, že na jeho paušální návrh „výslechu všech nadřízených“ stěžovatel zareagoval jeho paušálním zamítnutím pro nadbytečnost.

[46] Lze tak stěžovateli přitakat, že žalobcem navržené důkazy byly nadbytečné, a v tomto ohledu obstojí to, jak odůvodnil odmítnutí jejich provedení. To sice nemění nic na nevhodnosti výše citovaného předjímání věrohodnosti svědků na řádcích 5 a 6 stránky 27 jeho rozhodnutí, kterou krajský soud právem zkritizoval. Podle názoru Nejvyššího správního soudu by však bylo přílišným formalismem rušit stěžovatelovo rozhodnutí pouze z tohoto důvodu, neboť výsledkem by byla pouze změna krátké části rozhodnutí, kontrastující s rozsahem celého odůvodnění.

[47] Vedle toho neprovedl stěžovatel ani navrhovaný důkaz trestními spisy, které měly prokazovat, že žalobce skutečně vyzrazoval informace související s jeho činností jako policisty. Této žalobní námitce krajský soud přisvědčil v bodech 23 a 24 svého rozsudku jen zčásti: *„Krajský soud se neztotožňuje s žalobcem v tom, že odvolací řízení trpělo vadou, protože si žalovaný nevyžádal trestní spisy. Podle žalobce měly jako podklad pro rozhodnutí žalovaného sloužit trestní spisy týkající se věcí, které měl žalobce údajně ovlivňovat, nikoli výpis z evidence trestního řízení. Podle krajského soudu tomu tak není. Žalobce vycházel z výpisů z evidence trestního řízení, což je oficiální policejní informační systém, nadto žalobce neuvedl, k jakým nesrovnalostem tímto postupem došlo, jaké odlišné skutečnosti měl žalovaný ze spisů zjistit a jakým způsobem to zasáhlo jeho práva. V této části proto krajský soud pochybení žalovaného neshledal.“* Dále ovšem krajský soud uvedl, *„že pokud žalobce zpochybňoval, že skutečně vyzrazoval informace související s jeho činností jako příslušníka policie a navrhoval k tomu výslech svědků či důkaz trestními spisy, měl žalovaný přezkoumatelně a přesvědčivě vysvětlit, proč by prokázání těchto tvrzení (tvrzení o poskytování záměrně zkreslených informací či informací již jejich adresátům známých) nebylo pro posouzení věci relevantní. Na rozdíl od vyjádření k žalobě taková úvaha v napadeném rozhodnutí chybí.“*

[48] Krajský soud má pravdu v tom, že vyjádření k žalobě nemůže kompenzovat nedostatky odůvodnění samotného správního rozhodnutí napadeného žalobou (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017 - 49, publ. pod č. 3655/2017 Sb. NSS, ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003 - 58, či ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS). Na straně druhé, samotné nedostatečné, respektive pozdní, odůvodnění toho, proč nebyl důkaz trestními spisy proveden, není podle Nejvyššího správního soudu dostatečným důvodem ke zrušení stěžovatelova rozhodnutí za situace, kdy krajský soud sám uvádí, že důkaz trestními spisy proveden být nemusel. I zde by totiž zrušení stěžovatelova rozhodnutí vedlo pouze k tomu, že by byl do stěžovatelova rozhodnutí doplněn odstavec, který byl zatím obsažen toliko ve vyjádření k žalobě.

[49] Poslední výtka krajského soudu směřovala proti obcházení výslechu svědků úředním záznamem, konkrétně proti tomu, že stěžovatel vytvořil v řízení o propuštění

žalobce úřední záznamy, protože chtěl od konkrétních osob získat informace týkající se řízení. Jako konkrétní příklad uvedl krajský soud v bodě 30 svého rozsudku úřední záznam ze dne 12. 2. 2016, podepsaný kpt. H. D. Stěžovatel naopak trval v kasační stížnosti na tom, že úřední záznamy měly čistě podpůrnou funkci.

[50] Co se týče používání úředních záznamů, judikatura Nejvyššího správního soudu je sice úplně nevylučuje, systematicky však kritizuje nadužívání úředních záznamů v situaci, kdy je možné provést výslech svědka, a to i v řízeních týkajících se služebního poměru (viz rozsudek ze dne 27. 9. 2016, č. j. 1 As 180/2016 - 34, publ. pod č. 3488/2016 Sb. NSS).

[51] V nyní posuzovaném případě stěžovatel skutečně neuvedl, proč nebylo možné vyslechnout kpt. Mgr. H. D. jako svědkyni a stačilo spokojit se s úředním záznamem ze dne 12. 12. 2015 (č. l. 48 správního spisu krajského ředitele). Na druhou stranu však nelze přehlédnout, že v tomto úředním záznamu uvedla toliko následující: *„Pouze uvádí, po seznámení se stranou 29 a 30 usnesení policejního orgánu ÚOOZ o zahájení trestního stíhání č. j. ÚOOZ-1930/TČ-2014-292600 ze dne 14. října 2015, že zde uvedené skutečnosti jsou pravdivé, odpovídají realitě, neboť bylo přímým nadřízeným plk. Mgr. R. P. nestandardně zasahováno do průběhu trestního řízení v kauze podezřelého J. K.“* Totéž pak potvrdila i v úředním záznamu ze dne 12. 2. 2016, který již podepsala. I v něm se ovšem vyjadřovala pouze k postupům plk. Mgr. R. P. Jinak řečeno, kpt. Mgr. H. D. pouze stvrzovala pro účely řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru pravdivost své předchozí výpovědi, kterou učinila v rámci samotného trestního řízení ve věci žalobce, v němž byla vyslechnuta jako svědkyně. Přehlédnout nelze ani to, že jak úřední záznamy, tak výpověď v trestním řízení se týkají primárně žalobcova podřízeného plk. Mgr. R. P., spíše než k jednání samotného žalobce, za něž byl propuštěn, tedy míří k následnému jednání dalších osob, ke kterému v souvislosti s jednáním žalobce mohlo dojít. Z hlediska řízení ve věci propuštění žalobce tak měl tento konkrétní úřední záznam, jímž se krajský soud zabýval, skutečně podpůrnou funkci, jak uváděl stěžovatel. Za této situace nebylo ani podle názoru Nejvyššího správního soudu potřebné, aby byla kpt. Mgr. H. D. znovu vyslechnuta jako svědkyně, když již byla vyslechnuta v rámci trestního řízení a obsah její výpovědi je dostatečně zjevný nikoli z kritizovaných úředních záznamů ze dne 12. 12. 2015 a ze dne 12. 2. 2016, nýbrž z usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 14. 10. 2015. Tato kasační námitka je tedy důvodná.

[52] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že jakkoli se s kritikou vyjádřenou v rozsudku krajského soudu zčásti ztotožňuje, neboť neprovedení navržených výslechů svědků a důkazu trestními spisy měl stěžovatel odůvodnit lépe, na rozdíl od krajského soudu se nedomnívá, že pro tato pochybení mělo být stěžovatelovo rozhodnutí zrušeno. Nejvyšší správní soud se totiž ztotožňuje se stěžovatelem v tom klíčovém názoru, že stěžovatelem zjištěný skutkový stav byl prokázán tak, že o něm ve smyslu § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru *„nejsou důvodné pochybnosti“*, tedy způsobem, který odpovídá důkaznímu standardu požadovanému v řízení o propuštění ze služebního poměru. Nejvyšší správní soud tedy při poměřování shledaných procesních pochybení na straně jedné a materiálně dostatečně přesvědčivě zjištěného skutkového stavu na straně druhé dospěl k opačnému závěru než krajský soud, a proto mu nezbylo než jeho rozsudek zrušit.

[53] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[54] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[55] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. září 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu